

CURTEA DE APEL NORD

Dosarul nr.1a-506//24

Judecătoria Orhei, sediul Central
Judecător: Ecaterina Buzu

DECIZIE În numele Legii

13 mai 2025
Bălți

mun.

Colegiul penal al Curții de Apel Nord

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ion Talpa

Judecătorii

Ecaterina Arseni și Oxana Mironov

Grefierul

Mihail Zabureanîi

Cu participarea:

Procurorului

Inga Pascari

Avocatului

Boris Bulbuc

a judecat în ordine de apel, în ședință publică, apelurile avocatului Boris Bulbuc în interesele inculpatului Cantu Victor și avocatului Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 mai 2023, pe cauza penală în privința inculpatului:

Cantu Victor *****, a.n. *****, IDNP: *****, născut în ***** și domiciliat *****, cetățean al RM, studii medii incomplete, căsătorit, 3 copii minori la întreținere, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, fără distincții de stat și grade speciale, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, fără antecedente penale,

învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:

Instanța de fond: 30.05.2022-18.05.2023;

Instanța de apel: 12.12.2024-13.05.2025.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelurilor, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 18 mai 2023, Cantu Victor a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 1 (un) an 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a menținut măsura preventivă – arestul preventiv aplicat lui Cantu Victor ***** prin încheierea Judecătorei Orhei (sediul Central) din 15 noiembrie 2022 până la intrarea sentinței în vigoare.

Termenul ispășirii pedepsei s-a calculat din momentul intrării în vigoare a prezentei sentințe și reținerea lui Cantu Victor *****.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și s-a încasează de la inculpatul Cantu Victor ***** , în folosul lui Buhnaci Nina ***** , suma în mărime de 50000 (cincizeci mii lei) lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistența juridică, suma de 2200 (două mii două sute) lei, cu titlul de cheltuieli de transport, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

S-a dispus referitor la corpurile delictive: - DVD-R cu capacitatea 4,7GB, 16 X, 120 min, cu inscripția „Verbatim” pe care sunt poze în care figurează automobilul de model „Nissan Qashqai”, cu numărul de înmatriculare ***** (f. d.30) de păstrat la materialele cauzei pe toată perioada de păstrare a dosarului. - patru plapume și o cutie de cratițe ridicate, la 28 martie 2022, de la partea vătămată, Buhnaci Nina, și restituite spre păstrare ultimei prin ordonanța din 28 martie 2022, se trec în proprietatea statului; - automobilul de model „Nissan Qashqai”, cu numărul de înmatriculare ***** , care este înregistrat după Bajora Gheorghe ***** , care prin ordonanța din 06 mai 2022 a fost restituit spre păstrare lui Cantu Victor ***** , urmează a fi transmis proprietarului.

Măsurile de asigurare aplicate prin încheierea Judecătorei Orhei (sediul Central) din 28 iulie 2022 s-au menținut până la executarea hotărârii în partea laturii civile, după care se revocă.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că **Cantu Victor *******, la 17 februarie 2022, aproximativ la ora 12.00, aflându-se în ***** , acționând de unul singur în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calităților substanțiale ale obiectului, folosindu-se de fondul atitudinii de afecțiune care a fost artificial creată și susținută prin eforturile sale, exploatănd raporturile de

încredere care au fost stabilite între el și victima Buhnaci Nina, manifestând un comportament viclean, și având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și de a nu-și executa angajamentul asumat, sub pretext inventat, că ar avea nevoie de mijloace financiare pentru achitarea unei amenzi contravenționale aplicată la frontiera de stat, manifestând certitudine, a însușit de la Buhnaci Nina, mijloace financiare suma de 10 000 lei, după care a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate, Buhnaci Nina, *daune în proporții considerabile în sumă totală de 10000 lei.*

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Cantu Victor ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal al RM, pe semnele „*Escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile*”.

În ședința judiciară, fiind citat de mai multe ori, inculpatul Cantu Victor ***** nu s-a prezentat, respectiv, la 27 iulie 2022 și 05 septembrie 2022, a fost ordonată aducerea silită, în urma căreia s-a constatat că inculpatul nu se află pe adresa indicată în rechizitoriu, iar din discuție cu Cantu Renata care este soția fratelui inculpatului, s-a stabilit că ultimul nu locuiește pe ***** și nici nu cunoaște locul aflării acestuia.

Prin încheierea instanței din 15 noiembrie 2022, în privința lui Cantu Victor a fost aleasă măsura preventivă – arestarea preventivă și a fost anunțat în căutare, iar la 18 noiembrie 2022, de către Inspectoratul de Poliție Orhei a fost pornit dosar de căutare cu nr. 2022270407.

Astfel, a fost dispusă examinarea cauzei în lipsa inculpatului conform prevederilor art. 321 alin. (5), (6) din Codul de procedură penală al RM.

Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul Boris Bulbuc în interesele inculpatului Cantu Victor, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Cantu Victor, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) din Codul penal, să fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor infracțiunii.

În motivarea apelului, a invocat că:

-Cantu Victor ***** , a fost audiat în calitate de bănuit și învinuit la faza urmăririi penale, din procesul-verbal de audiere a învinuitului, rezultă că, pe parte vătămată pînă la caz nu o cunoaște. La 15 februarie 2022 s-a apropiat de ea și i-a propus să cumpere un set de cratițe și patru plăpumi. În discuție cu ea, i-a comunicat că vine de la vamă/punctul de trecere a frontierei de stat, pentru a-i crea

credibilitate în acțiunile sale, deși venea de la Florești. În schimbul cratițelor și plăpumi i-a solicitat acesteia suma de 10000 de lei, motivându-i că are nevoie de această sumă de bani pentru spital. Setul cu cratițe le-a vândut cu suma de 2660 lei și cele 4 plăpumi cu suma de 1000 lei, adică câte 400 de lei pentru fiecare. I-a spus acelei persoane că peste câteva zile îi va restitui banii, iar ea la rândul său îi va restitui setul de cratițe. Tot atunci i-a precizat că cele 4 plăpumi, i le transmite pentru faptul că-l ajută. Deoarece a avut probleme familiale până la momentul audierii sale nu i-a restituit acelei persoane cei 10000 de lei. Totodată suma primită de 10000 lei a fost restituită integral părții vătămate;

-pe cauza dată Buhnaci Nina fiind recunoscută în calitate de parte civilă a înaintat acțiune civilă împotriva lui Cantu Victor prin care a solicitat instanței de judecată de a încasa de la el despăgubiri morale în valoare de 200000 lei precum și serviciile de asistență juridică de 5000 lei și cheltuieli de transport cite 500 lei;

-menționând prevederile art. 118 alin. (1), art.121, art.130 alin. (1), (2) CPC, indică, că cu referire la cuantumul pretins și dispus spre încasare reclamantei cu titlu de prejudiciu moral cauzat - 200 000 lei, consideră exagerat din următoarele considerente. În cazul dat se pretinde a fi recuperat prejudiciului moral care a survenit din cauza acțiunilor ale pârâtului ce a cauzat suferințe psihice, condiționate de o stare emotivă, stări de anxietate și de stres;

-asupra acestui moment consideră că reclamanta nu a adus careva probe care să demonstreze că anume în urma acțiunilor legale ale pârâtului i s-a cauzat prejudiciul moral în cuantumul solicitat;

-de aceea, consideră, că suma prejudiciului moral de 50 000 lei acordat de instanță către reclamantă nu este una rezonabilă, proporțională în raport cu criteriile stabilite la caz și nu corespunde circumstanțelor cauzei;

-astfel consideră că fiind nedovedită pretențiile materiale invocate de partea civilă, iar fiind faptul că la momentul examinării cauzei penale inculpatul este anunțat în căutare deaceia apărarea își menține poziția de a solicita achitarea inculpatului și respingerea integrală a acțiunii civile pe motiv că în acțiunile lui Cantu Victor lipsesc elementele unei infracțiuni de sustragere.

Sentința instanței de fond a fost contestată cu apel și de către avocatul Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței instanței de fond, cu stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre și admiterea integrală a acțiunii civile înaintate.

În motivarea cererii de apel a invocat, că:

-atît pe parcursul urmăririi penale, cît și în cadrul examinării cauzei, inclusiv reieșind din declarațiile martorilor, s-a constatat cu certitudine vinovăția inculpatului, dar și existența prejudiciului material și a celui moral;

-un alt moment în acest sens este și durata examinării cauzei și aici se referă la atitudinea inculpatului, fiindcă i s-au oferit suficiente șanse ca să se prezinte și să se clarifice cu partea vătămată. Instanța i-a respectat cu strictețe toate drepturile procesuale a acestuia, de care el, practic a abuzat cu rea credință, ceea ce îl caracterizează din punct de vedere negativ;

-ba mai mult, inculpatul, prin intermediul apărătorului său a solicitat amânarea examinării cauzei de mai multe ori (din diverse motive). Menționează, că partea vătămată fiind la o vîrstă înaintată, fiind credulă, fiind cu o educație desăvîrșită, l-a crezut pe inculpat, a vrut să-l ajute din cele mai nobile intenții, dar se vede că acesta din start a avut intenția de a minți. Respectiv, partea vătămată a avut de suferit atît prejudiciu material, cît și moral, inclusiv fiind manifestat și prin dureri fizice (dureri de cap, dureri de inimă, tensiune arterială ridicată, insomnie, etc., care au apărut în urma săvîrșirii infracțiunii;

-de asemenea, a avut de suferit moral: panică, frică, a apărut neîncredere în oameni, etc. Cu toate acestea, instanța a decis de a încasa din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate cu titlu de prejudiciu moral, doar suma de 50 000 lei, ceea ce este disproporțional în raport cu consecințele suportate de către partea vătămată.

-atrage atenția, că aplicîndu-i-se o sancțiune nu chiar aspră, dar și dispunîndu-se încasarea prejudiciului moral în sumă modestă, l-ar încuraja atît pe el, cît și pe alții la săvîrșirea altor infracțiuni, inclusiv similare, avînd drept țintă oameni în vîrstă, oameni de bună credință, oameni educați, dar totodată neputincioși. Pedepsa aplicată, inclusiv cea pecuniară, trebuie să-și atingă scopul educativ.

Inculpatul Cantu Victor, fiind citat, în ședința instanței de apel nu s-a prezentat și nu a informat instanța despre motivele imposibilității de a se prezenta.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 noiembrie 2022, în privința lui Cantu Victor a fost aplicată măsura preventivă – arestarea preventivă și a fost anunțat în căutare, iar la 18 noiembrie 2022, de către Inspectoratul de Poliție Orhei a fost pornit dosar de căutare cu nr. 2022270407.

Reieșind din faptul că Cantu Victor este anunțat în căutare și se eschivează de instanța de apel, iar prin soluția instanței de apel nu se agravează situația inculpatului, în ședința instanței de apel drepturile și interesele inculpatului sunt apărate și reprezentate de avocatul Boris Bulbuc, Colegiul penal a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului Cantu Victor în temeiul prevederilor art. 321 alin. (5), (6) din Codul de procedură penală al RM.

Avocatul Boris Bulbuc, în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat în interesele inculpatului și a solicitat admiterea acestuia, cu casarea integrală a sentinței instanței de fond, prin care inculpatul Cantu Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 190 alin (1) Cod penal RM.

În susținerea poziției sale, a invocat că cauza a fost judecată în lipsa inculpatului, acesta fiind anunțat în căutare, în instanța de fond a pledat pentru achitarea ultimului, consideră că vina în comiterea infracțiunii imputate acestuia nu a fost dovedită, acțiunile lui se încadrează în litigiile civile și pot fi soluționate pe cale civilă și nu penală, totodată ce ține de latura penală, în acțiunile acestuia lipsesc elementele componente de infracțiune. În baza celor expuse, solicită admiterea apelului, casarea integrală a sentinței Judecătoriei Orhei sediul Central, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Cantu Victor să fie achitat de sub învinuirea înaintată în baza art. 190 alin. (1) Cod penal RM, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele componente de infracțiunii.

Procurorul participant, Inga Pascari a solicitat respingerea apelului avocatului Boris Bulbuc în interesele inculpatului, cu menținerea sentinței Judecătoriei Orhei sediul Central din 18.05.2023.

În susținerea poziției sale, a invocat că vinovăția lui Cantu Victor este dovedită pe deplin prin probele care au fost cercetate în cadrul cercetării judecătorești. Partea vătămată Buhnaci Nina a relatat cu lux de amănunte circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, totodată vinovăția inculpatului se dovedește și prin procesele-verbale de consemnare a măsurilor speciale de investigație, procesele verbale de recunoaștere după fotografie precum și alte mijloace materiale de probă anexate la materialele cauzei. Ce ține de apelul avocatului Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina, solicită să fie admis parțial, în latura acțiunii civile.

Verificând argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate și în raport cu materialele cauzei penale prezentate instanței, audiind participanții la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul avocatului Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina urmează a fi respins, iar apelul avocatului Boris Bulbuc în interesele inculpatului Cantu Victor urmează a fi admis, din alte motive decât cele invocate, în latura acțiunii civile, cu casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, privind respingerea acțiunii civile de încasare a prejudiciului moral de la inculpatul Cantu Victor în beneficiul părții vătămate Buhnaci Nina, reieșind din următoarele considerente.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Bulbuc Boris în interesele inculpatului Cantu Victor, se indică următoarele:

Colegiul penal își întemeiază soluția adoptată în temeiul art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, conform căruia, *Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) CPP și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Potrivit art.409 al.(2) CPP RM, instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Judecând cauza penală, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cantu Victor și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (1) Cod penal RM – *Escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune în proporții considerabile.*

Soluția instanței de fond se bazează pe elementele de fapt dobândite din probele cauzei penale, verificate suplimentar și în ședința instanței de apel, printre care:

Volumul I:

- ordonanța privind începerea urmăririi penale din 15.03.2022 (f.d.1);
- informație despre infracțiuni și contravenții din 06.03.2022 (f.d.4);
- proces-verbal de consemnare a plângerii verbale din 14.03.2022, potrivit căreia Buhnaci Nina a solicitat organelor de drept să stabilească și să atragă la răspundere persoana necunoscută, de aproximativ 50 ani, care la data de 17.02.2022, aproximativ orele 12.00, a venit la gospodăria sa din s*****, unde i-a comunicat o faptă mincinoasă ca una adevărată și anum ecă r fi fost reținut la vama RM, microbusul său cu marfă, pentru eliberarea căruia ar avea nevoie de 450 euro, astfel dobândind de la ea suma de 10 000 lei, fapt pentru care acesta profitând prin înșelăciune și abuz de încredere față de ea, ca garant a celor comunicate acesta i-a lăsat un set de cratițe și patru plapume (f.d.5);
- proces-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații „culegere de informații și identificări” din 10.02.2022 (f.d.8-10);
- proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 23.03.2022 potrivit căruia partea vătămată Buhnaci Nina l-a recunoscut pe Cantu Victor sub fotografia cu nr. 5 ca fiind persoana care a comis infracțiunea (f.d.14-15);
- ordonanță și proces -verbal de ridicare din 14.03.2022 a informației foto cu privire la fixarea mijlocului de transport de model „Nissan Qashqai” cu n/î ***** (f.d.28-29);
- plic sigilat cu un purtător de informație DVD-R (f.d.30);

– ordonanță de recunoaștere și anexare a mijloacelor materiale de probă din 15.03.2022 (f.d.31);

– proces-verbal de cercetare la fața locului din 28.03.2022, cu fototabel (f.d.36-38);

– ordonanță de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 28.03.2022 (f.d.39);

– informație furnizată de Agenția Servicii Publice „Cartela transportului” (copie) (f.d.45);

– acțiune civilă în cadrul procesului penal înaintată de avocatul Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina prin care a solicitat încasarea de la Cantu Victor, în beneficiul Ninei Buhnaci, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, în sumă de 200 000 lei, și cheltuieli suportate pentru asistența juridică, în sumă de 5 000 lei, cheltuielile de deplasare Chișinău-Orhei-Chișinău - 500 lei pentru fiecare deplasare (dovada va fi prezentată în cadrul ședinței de judecată). Asigurarea acțiunii cu aplicarea sechestrului pe toate mijloacele financiare din contul/conturile lui Cantu Victor, în cazul în care dispune de acestea, sau/și asupra bunurilor mobile și imobile în limita sumei debitoare, întru a fi posibilă executarea unei eventuale hotărâri de încasare (f.d.111-116);

– informație Nr. 34/44-16977 din 18.11.2022 privind dosarul de căutare nr. 2022270407 pornit în privința inculpatului Cantu Victor (f.d.153);

– declarațiile părții vătămate *Buhnaci Nina* din 13.04.2023 date în ședința instanței de fond suplimentar verificate în ședința instanței de apel, ea declarând, că pe inculpatul, Cantu Victor până la caz nu l-a cunoscut și nu l-a văzut niciodată, necătând că atunci când a intrat în curte a dat de înțeles că el o cunoaște. Nu își amintește data, posibil la 17 februarie 2022, în jurul orelor 12.00-13.00, Cantu Victor a intrat în curtea domiciliului său din *****, ea era în curte. Cantu Victor a spus că a mai fost la ea în curte și o cunoaște, ea s-a uitat și nu îl cunoștea și nu îl văzuse niciodată. Ea a zis că nu l-a văzut, iar acesta a spus să se uite în ochii lui că o să îl cunoască. Era tuns scurt, părul sur, la față era cu ten mediu și vorbea limba de stat. Cantu Victor a spus că vine din Germania, că este cu familia în mașină, soția îi este însărcinată. Ea s-a uitat la el și a spus că nu îl cunoaște, iar acesta a spus că a ajuns la vamă și la vamă i-au staționat un autobuz plin cu mobilă, bunătăți și euro și nu îl poate scoate. A rugat-o să îi dea 10000 lei pentru a scoate autobuzul, pentru 2 ore jumătate și că peste acest timp este la poarta sa și îi dă banii înapoi. Ea s-a uitat la el, și avea adunată suma de 10000 lei pentru a construi un monument soțului, a luat această sumă și i-a dat-o lui Cantu Victor, care a spus că peste 2 ore și jumătate este la poarta ei. Au trecut 2 ore jumătate, 2 zile și nu a mai venit, atunci s-a adresat la poliție. De la caz nu l-a mai văzut niciodată pe Cantu Victor, a venit o femeie, s-a prezentat, dar a uitat numele, nu i-a spus cine este pentru Cantu Victor. A spus că este din partea lui Cantu Victor și că îi dă

înapoi suma de 10000 lei și să nu mai fie în continuare procesul, i-a dat suma de 10000 lei și a plecat Doamna a venit aproximativ 2 luni, a scris la poliție plângere și ulterior a venit doamna. În afară de bani nu s-a luat nimic de la ea. Când a dat banii Cantu Victor a lăsat în schimb o cutie, a spus să o țină, deoarece are ceva prețios în ea. Cantu Victor a adus-o acoperită și a pus în garaj, a spus să încuie și să nu spună la nimeni că ulterior va venit după ea. Cu cutia a mai adus ceva plăpumi, posibil 4 seturi. Aceste lucruri au rămas la ea, ulterior s-a gândit să nu fie ceva explozibil, s-a dus să se uite ce este. Pe cutie erau desenate cratițe. Când a venit doamna care era soția lui Cantu Victor să achite banii, bunurile lăuate de acesta nu le-a luat, a spus să le păstreze pentru ea. Cantu Victor a venit cu un automobil de culoare sură, fiind acesta la volan, numărul de înmatriculare l-a văzut dar nu și-l amintește. În automobil mai era o doamnă și un copil, Cantu Victor a spus că în automobil sunt soția și copilul lui. La poliție a spus numărul de înmatriculare a automobilului, acum și-a amintit că este numărul *****. După ce și-a dat seama că a fost înșelată a avut un stres, a mers la medic pentru a primi medicamente. După caz nici astăzi nu și-a revenit în totalitate. Tratament intensiv a durat 9 luni. Locuiește de una singură și până la moment a rămas cu sentimentul de frică și seara încui toate porțile și ușile. Suma dată lui Cantu Victor de 10000 lei este considerabilă, a strâns suma aceasta timp de 2 ani, având pensia de 1700 lei. Acțiunea civilă o susține în modul formulat și solicit încasarea conform celor indicate în aceasta (f.d.179);

– declarațiile martorului *Bajora Gheorghe* din 02.05.2023 date în ședința instanței de fond suplimentar verificate în ședința instanței de apel, el declarând că pe partea vătămată Buhnaci Nina nu o cunoaște, pe Cantu Victor îl cunoaște de la caz. El a adus în anul 2020 două mașini din Belgia, Cantu Victor, la 11 iulie 2020, s-a adresat pentru a procura o mașină de model „Nissan Qashqai” cu numărul de înmatriculare *****. Inculpatul s-a prezentat la locul unde el ținea mașinile. La momentul când inculpatul a procurat mașina de culoare neagră, urma să-i mai achite niște bani. El a făcut copia buletinului de identitate a inculpatului. Automobilul a fost procurat la prețul de 8000 Euro, dar inițial s-a achitat doar 7600 euro, iar 400 euro urma să-i achite ulterior, după care urma să perfecteze actele pe numele inculpatului. Posibil că inculpatul urma să-i mai achite încă 300 Euro. Nu a perfectat careva recipisă că a primit banii, a perfectat o procură pentru un an pentru a se deplasa doar. Până în moment inculpatul nu i-a achitat cei 300 Euro, dar el mereu î-l telefona, dar nu reușea să dea de el. Ultima dată pe inculpat l-a văzut în anul 2020. Automobilul la moment este pe numele său, dar automobilul se află la inculpat, deși el achită impozitele și amenzile. Nu a mers la poliție să spună că nu el circulă cu automobilul dat. A dat automobilul inculpatului, fără a-i achita integral prețul cerut, deoarece suma mai mare deja i-a fost achitată și a avut încredere că î-i va achita și restul banilor (f.d.180).

Luând în considerație probele verificate în ansamblu, Colegiul penal ajunge la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce privește existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM, în acțiunile inculpatului Cantu Victor, vinovăția inculpatului fiind dovedită incontestabil prin ansamblul de probe administrate în prezenta cauză.

Judecând cauza penală, instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Cantu Victor și încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

Colegiul penal apreciază că probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului Cantu Victor în faptele stabilite și reținute de către instanța de fond, iar probe în confirmarea nevinovăției inculpatului nu au fost prezentate.

Colegiul indică că nu poate fi reținut în favoarea inculpatului argumentul invocat în apelurile declarate, referitor la faptul că Cantu Victor nu este vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează, că de fapt în acțiunile lui Cantu Victor nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, între Cantu Victor și partea vătămată Buhnaci Nina de fapt existând raporturi care pot fi soluționate pe cale civilă.

În acest aspect, Colegiul penal se conduce și de teoria dreptului penal conform căruia *obiectul juridic special* este constituit din relațiile sociale cu caracter patrimonial, nașterea și dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credință și încrederea între subiecții afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credință și încrederea subiecților raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este și protejată prin legea penală.

Obiectul material al infracțiunii de escrocherie poate consta în bunuri mobile, înscri-suri cu valoare economică; în cazul în care fapta de escrocherie comisă vizează un drept asupra bunului (inclusiv asupra unui imobil) infracțiunea e lipsită de obiect material.

Latura obiectivă a escrocheriei se realizează prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la al.(1) art.190 CP RM constituie fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni: a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, adică în sustragere; b) acțiunea

adiacentă, care constă în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean; urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv; legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Acțiunea adiacentă trebuie să întrunească trei condiții: 1) să se exprime în inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane; 2) această inducere în eroare să fie săvârșită prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate; 3) această inducere în eroare să reclame, după caz, următoarele circumstanțe: i) eroarea, în care victima este indusă, presupune că la încheierea actului juridic nul sau anulabil a existat o falsă reprezentare referitoare la: natura actului juridic; calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; părțile actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic); ii) încheierea actului juridic nul sau anulabil a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia dintre părțile la acest act.

Prin inducerea în eroare se are în vedere înșelarea unei persoane prin crearea unei imagini false asupra realității, prin prezentarea denaturată a realității.

A prezenta ca adevărată o faptă mincinoasă înseamnă a face să se creadă, a trece drept reală, existentă, o faptă sau împrejurare care nu există, care a fost inventată. A prezenta ca mincinoasă o faptă adevărată înseamnă, dimpotrivă, a face să se creadă ca inexistentă o faptă sau împrejurare care există în realitate.

Cea de a treia condiție, pe care trebuie s-o îndeplinească acțiunea adiacentă prevăzută la al.(1) art.190 CP RM, presupune că inducerea în eroare reclamă următoarele circumstanțe alternative: i) eroarea, în care victima este indusă, presupune că la încheierea actului juridic nul sau anulabil a existat o falsă reprezentare referitoare la: natura actului juridic; calitățile substanțiale ale obiectului actului juridic; părțile actului juridic (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic); ii) încheierea actului juridic nul sau anulabil a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia dintre părțile la acest act.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei etc. Nu interesează dacă victima a fost sau nu ușor indusă în eroare, legea urmărind să

apere îndeosebi persoanele credule, mai puțin prudente, deoarece tocmai asemenea persoane sunt mai expuse să devină victime ale escrocheriei.

Din declarațiile părții vătămate și probele scrise, relevate din documentele cercetate în ședința de judecată, rezultă că Cantu Victor în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calităților substanțiale ale obiectului, folosindu-se de fondul atitudinii de afecțiune care a fost artificial creată și susținută prin eforturile sale, exploatând raporturile de încredere care au fost stabilite între el și victima Buhnaci Nina, manifestând un comportament viclean, și având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și de a nu-și executa angajamentul asumat, sub pretext inventat, că ar avea nevoie de mijloace financiare pentru achitarea unei amenzi contravenționale aplicată la frontiera de stat, manifestând certitudine, a însușit de la Buhnaci Nina mijloace financiare suma de 10 000 lei, după care a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate, Buhnaci Nina, daune în proporții considerabile în sumă totală de 10 000 lei.

În același timp, de către Cantu Victor nu a fost restituită suma de bani, după cum a promis inculpatul și anume peste 2 ore, din ce rezultă că ultimul a acționat prin inducerea în eroare a părții vătămate și a acționat prin escrocherie.

Aceste împrejurări dovedesc caracterul infracțional al acțiunilor lui Cantu Victor, care de la bun început a avut ideea de a nu se achita cu Buhnaci Nina, camuflând situația existentă prin faptul că i-a fost aplicată amendă la frontiera de stat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că, în rest, alte motive decât cele indicate de instanța de apel de casare a sentinței nu s-au stabilit, astfel că afirmațiile invocate în apelul declarat de avocat sunt nefondate și fără invocarea unor motive de drept, afirmațiile de fapt nu corespund cu împrejurările stabilite de instanțele de fond și de apel și astfel se resping.

Colegiul penal consideră că nu pot fi reținute afirmațiile apelantului că între inculpat și partea vătămată sunt relații reglementate de legislația civilă, că nu a avut intenția de a nu restitui banii, deoarece acestea sunt declarative și fiind expuse în viziunea autorului apelului, la caz fiind prezente probe în confirmarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii de escrocherie.

Analizând natura raporturilor juridice între inculpat și partea vătămată, este evident că acestea poartă un caracter penal și nu civil, după cum pretinde Cantu Victor, deoarece inculpatul nu a restituit banii în conformitate cu promisiunile sale și în termenul stabilit, după cum s-a înțeles cu partea vătămată, dar aproximativ, banii au fost restituiți de către o altă persoană din numele inculpatului Cantu Victor.

Colegiul penal conchide că de fapt, din probele cercetate rezultă cu certitudine vina inculpatului, probele cercetate fiind convingătoare și suficiente pentru condamnarea inculpatului, fiind demonstrată în ședința judiciară faptul comiterii escrocheriei comise de inculpat prin ansamblul de probe cercetate.

Colegiul penal apreciază aceste afirmații cu caracter declarativ și ca un mod de apărare a inculpatului Cantu Victor în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către instanța de fond la baza sentinței de condamnare.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Cantu Victor în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui de către instanța de fond nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală.

Instanța de fond just a apreciat că pe cauză sunt suficiente probe directe, utile și veridice care, în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în faptele infracționale reținute în sarcina lui.

Colegiul penal consideră că probele administrate pe cauză în acuzare, cercetate în ședința instanței de fond, precum și verificate suplimentar în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art. 101 CPP, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrînd deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal RM.

După verificarea suplimentară a probelor, Colegiul penal constată că argumentele invocate în apel sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond pe parcursul judecării cauzei.

Deși inculpatul Cantu Victor nu recunoaște vinovăția sa în săvârșirea infracțiunilor incriminate și reținute în sarcina lui, reieșind din probele administrate de către instanța de fond și suplimentar verificate de către instanța de apel, Colegiul Penal consideră că probele administrate demonstrează pe deplin săvârșirea de către inculpat a infracțiunii reținute în sarcina lui, astfel instanța de fond corect a conchis asupra vinovăției inculpatului.

Colegiul indică că instanța de fond a ținut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului.

În acest aspect, Colegiul penal atestă că pe cauză au fost efectuate în deplină măsură acțiuni procesual-penale de investigare în vederea stabilirii vinovăției inculpatului Cantu Victor, probele date fiind administrate și cercetate în instanța de fond, ulterior verificate și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Colegiul penal la fel indică că declarațiile părții vătămate, precum și probele administrate, confirmă vinovăția inculpatului, fiind dovedite circumstanțele în care s-au aflat inculpatul când a comis acțiunile ilegale.

Versiunea inculpatului precum că el nu a săvârșit infracțiunea de care este învinuit a fost combătută prin probe pertinente și concludente care au dovedit vinovăția lui.

Starea de fapt reținută și de drept stabilită de prima instanță concordă cu circumstanțele și probele administrate, relevate și analizate în sentință.

Colegiul penal indică că o altă conturare și un alt aspect ale acțiunilor inculpatului nu poate echivala cu achitarea inculpatului, după cum se solicită în apelul declarat, or, partea vătămată, cu lux de amănunte, a descris acțiunile infracționale întreprinse de inculpat în privința sa, mai mult că în instanța de fond partea vătămată a dat declarații sub jurământ într-un proces de judecată.

Instanța de apel nu a stabilit aprecierea greșită a probelor pe caz, din contra, anume că condamnarea inculpatului se bazează pe circumstanțele stabilite pe caz în baza probelor evaluate, dobândite potrivit normelor legii procesual-penale, cu cercetarea probelor în cadrul unui proces judiciar public, inculpatului fiindu-i asigurate toate garanțiile necesare apărării sale prevăzute de lege, de fapt careva dubii în vinovăția inculpatului nu au fost stabilite.

În această ordine de idei, Colegiul indică că instanța de fond a ținut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului, iar vinovăția acestuia a fost dovedită incontestabil.

În această ordine de idei, Colegiul indică că instanța de fond a ținut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului.

Analizând legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor cauzei, Colegiul reține că instanța de fond, prin hotărâre, a oferit răspuns la argumentele esențiale ale inculpatului și avocatului ce ține de nevinovăția inculpatului și just a ajuns la concluzia, că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, motivându-și argumentat soluția adoptată, în corespundere cu prevederile normei procesual penale.

Colegiul penal apreciază că este neîntemeiată și nemotivată solicitarea avocatului și inculpatului de casare a sentinței cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpatul să fie achitat, dat fiind faptul că acțiunile inculpatului au fost corect încadrate și temeieri de achitare instanța de apel nu a constatat în situația când probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina lui Cantu Victor în infracțiunea stabilită de instanța de fond.

Colegiul penal la fel conchide că în apelul declarat de avocat nu au fost aduse motive ale cerințelor lui, în apel fiind relatate faptele conform viziunii avocatului

sub formă de apărare a inculpatului, argumentele expuse fiind în contradicere cu circumstanțele stabilite de instanța de fond pe parcursul examinării cauzei, totodată argumentele invocate de avocat și inculpat privind achitarea inculpatului nu pot fi reținute și se resping în tot, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond și temeuri de intervenire a instanței de apel în aspectul propus de avocat nu sunt.

Subsecvent, Colegiul penal indică asupra necesității excluderii agravantei „daune în proporții considerabile” din fapta constată ca fiind dovedită în acțiunile inculpatului Cantu Victor.

În această ordine de idei, Colegiul penal atestă că prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art.126 Cod penal, al.(2) care prevede în calitate de proporții considerabile (...) valoarea bunurilor sustrase (...), care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, care potrivit Hotărârii Guvernului nr. 458 din 29.12.2021 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2022 (Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 325-333 art. 761 din 31.12.2021), constituie 9900 lei.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 al. (2) Cod penal, pentru încadrarea escrocheriei potrivit agravantei „daune în proporții considerabile”, urmează ca prejudiciul material cauzat în perioada anului 2022 să depășească valoarea de 99 000 lei.

Conform art. 10 Cod penal RM, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt careva mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective pînă la întrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

În atare împrejurări, la caz, prin prisma art. 10 Cod penal, sunt aplicabile prevederile art. 126 al. (2) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, fapt ce denotă că în acțiunile inculpatei referitor la însușirea bunurilor de la partea vătămată Buhnaci Nina în sumă de 10 000, a decăzut agravanta sub formă de „daune în proporții considerabile”.

Din aceste considerente și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, sentința de condamnare în latura penală urmează a fi casată, reținând în acțiunile lui Cantu Victor ca fiind dovedit faptul că:

Cantu Victor *****, la 17 februarie 2022, aproximativ la ora 12.00, aflându-se în sat. Ciocâlteni, r-nul Orhei, acționând de unul singur în scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, și prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința calităților substanțiale ale obiectului,

folosindu-se de fondul atitudinii de afecțiune care a fost artificial creată și susținută prin eforturile sale, exploatând raporturile de încredere care au fost stabilite între el și victima Buhnaci Nina, manifestând un comportament viclean, și având de la bun început intenția de a nu-și realiza promisiunea mincinoasă și de a nu-și executa angajamentul asumat, sub pretext inventat, că ar avea necesitate de mijloace financiare pentru achitarea unei amenzi contravenționale aplicată la frontiera de stat, manifestând certitudine, a însușit de la Buhnaci Nina mijloace financiare suma ce 10 000 lei, după care a părăsit locul săvârșirii infracțiunii, cauzându-i părții vătămate, Buhnaci Nina, *daune în sumă totală de 10 000 lei*.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Cantu Victor *****, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (1) din Codul penal al RM, pe semnele „*Escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune*”.

Totodată, Colegiul penal contată în speță temei de casare a sentinței instanței de fond, din alte motive decât cele invocate, în latura acțiunii civile, cu dispunerea respingerii acțiunii civile în latura încasării prejudiciului moral de la inculpatul Cantu Victor în beneficiul părții vătămate Buhnaci Nina, reieșind din următoarele considerente:

Astfel, prin acțiunea civilă înaintată pe cauză de avocatul Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina, s-a solicitat încasarea de la Cantu Victor în beneficiul Ninei Buhnaci, prejudiciul moral cauzat prin infracțiune în sumă de 200 000 lei (f.d.111-116).

Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Central din 18 mai 2023, s-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și s-a încasat de la inculpatul Cantu Victor ***** în folosul lui Buhnaci Nina *****, suma în mărime de 50 000 (cincizeci mii lei) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

În această ordine de idei, Colegiul penal indică că potrivit prevederilor art. 23 al. (2) CPP RM, victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.

Colegiul penal reține, că în temeiul art.219 din Codul de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot înainta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală.

Prevederile art. 221 alin. (1) CPP reglementează că acțiunea civilă în procesul penal se întentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal pînă la terminarea cercetării judecătorești.

Potrivit art. 221 alin. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se înaintează față de bănuțit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului”.

Potrivit art. 387 alin. (1) CPP RM, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sînt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Prin cererea din 23.03.2022, Buhnaci Nina a solicitat recunoașterea sa în calitate de parte vătămata pe cauza penală, (f.d.11).

Prin ordonanța din 23.03.2022, Buhnaci Nina a fost recunoscută în calitate de parte vătămata (f.d.12).

Prin acțiunea civilă depusă, s-a solicitat încasarea de la Cantu Victor în beneficiul părții vătămata Buhnaci Nina a prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei.

Aprecierea prejudiciului moral se face în funcție de circumstanțele cazului, de la caz la caz.

La determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să se ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părților prejudiciate, cât și datele obiective care certifică acest fapt, în deosebi: importanța vitală a drepturilor personale nepatrimoniale și a bunurilor (viața, sănătatea, libertatea, onoarea, demnitatea și reputația profesională etc.); nivelul (gradul) suportării de către persoana vătămata a suferințelor psihice sau fizice (lipsirea de libertate, pricinuirea vătămării corporale, decesul persoanelor apropiate (rudelor); felul vinovăției (intenția, imprudența) persoanei care a cauzat prejudiciul, în cazul în care pentru repararea prejudiciului moral este necesară prezența ei.

Totodată, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, instanța este în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămata.

Adițional, Colegiul penal indică că partea vătămata are dreptul la repararea prejudiciului moral dacă, în urma unei infracțiuni, i s-a cauzat unul sau mai multe

dintre următoarele tipuri de daune: care au dus la spitalizare, tratament sau alte cheltuieli medicale daune cauzate ochelarilor, lentilelor de contact, protezelor dentare obiecte care sunt mijloace de îndeplinire a funcțiilor unor părți individuale ale corpului uman distrugerea sau deteriorarea proprietății sau furtul acesteia, cheltuieli de înmormântare.

Subsecvent, Colegiul penal indică că la caz, partea vătămată, nici la etapa urmăririi penale, nici la examinarea cauzei în fond și nici în apel, nu a motivat și nici nu a probat în nici un mod gravitatea și natura suferințelor prin care i-a fost cauzat un prejudiciu moral în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului Cantu Victor.

Suplimentar, Colegiul penal indică că prin declarațiile date de partea vătămată Buhnaci Nina a indicat că suma de 10 000 lei care a fost dobândită de inculpatul Cantu Victor prin inducerea sa în eroare a fost restituită integral, ulterior peste aproximativ 2 luni.

În acest sens, Colegiul reține că potrivit al. (4) art. 219 CPP RM, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea încrederii în fidelitatea conjugală, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

La fel, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Reieșind din prevederile legale expuse, Colegiul penal constată că în speță, partea vătămată Buhnaci Nina nu întrunește condițiile impuse de lege pentru repararea prejudiciului moral, considerente din care, Colegiul penal va dispune respingerea ca fiind neîntemeiată a acțiunii civile a părții vătămate Buhnaci Nina privind încasarea de la Cantu Victor a sumei de 200 000 (două sute mii) lei, în calitate de prejudiciu moral cauzat prin infracțiune.

Cu referire la apelul declarat de avocatul Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina se indică următoarele:

Concluzia instanței de fond se bazează pe prevederile art.415 al.(1) pct.1) lit.c) CPP RM, potrivit căruia instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii:

- 1) respinge apelul, menținând hotărîrea atacată, dacă:
- c) apelul este nefondat.

Colegiul penal atestă că instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 al. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei

potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, de faptul că inculpatul Cantu Victor a comis o infracțiune mai puțin gravă, anterior nu a fost judecat, se caracterizează satisfăcător, nu se afla la evidența medicului psihiatru și narcolog, de faptul că pe cauză nu au fost stabilite circumstanțe atenuante conform art. 76 Cod penal, iar în calitate de circumstanță atenuantă în sensul prevederilor art.77 Cod penal s-a reținut săvârșirea infracțiunii cu folosirea încrederii acordate, o pedeapsă echitabilă faptelor infractorice săvârșite, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Instanța de apel ține să menționeze că individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii și pedepsei penale.

Potrivit art. 75 al. (1) Cod penal și art. 394 al. (2) pct. 1) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal, luând în considerație circumstanțele cauzei.

Instanța de judecată a stabilit inculpatului pedeapsa nominalizată cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Referitor la termenul de pedeapsă, care de fapt și este latura contestată de partea vătămată se apreciază, că instanța de fond, la stabilirea pedepsei a ținut cont și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 al. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului un termen de pedeapsă echitabil faptei infractorice săvârșite care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Potrivit art. 75 al. (1) Cod penal și art. 394 al. (2) pct. 1) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă

în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Colegiul penal relevă că din conținutul părții descriptive a sentinței se observă că instanța de fond a soluționat corect chestiunile privind individualizarea pedepsei aplicate inculpatului în strictă conformitate cu prescripțiile de drept formal și material, aplicând pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea comisă de inculpatul Cantu Victor.

Colegiul penal indică, că instanța de fond a aplicat în privința inculpatului termenul de pedeapsa în conformitate cu limitele de pedeapsă prevăzute de sancțiunea art.190 alin. (1) Cod penal RM.

În circumstanțele stabilite a cauzei penale, Colegiul penal nu constată prezența circumstanțelor sau a erorilor de drept ce ar genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat și aplicarea față de inculpat a unei pedepse cu închisoarea mai aspră, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece soluția adoptată de către instanța de fond este întemeiată și motivată, termenul de pedeapsă stabilit inculpatului este echitabil în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Colegiul penal consideră că nu poate fi admisă nici solicitarea avocatului Pavel Savițchi în interesele părții vătămate în ce privește admiterea integrală a acțiunii civile și anume a prejudiciului moral în mărime de 200 000 lei, din considerentele expuse mai sus în prezenta decizie.

În aspectul celor menționate mai sus, Colegiul penal conchide că apelul declarat de avocatul Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina urmează a fi respins ca fiind nefondat, iar apelul declarat de avocatul Boris Bulbuc în interesele inculpatului Cantu Victor urmează a fi admis, din alte motive de cât cele invocate, în latura acțiunii civile, cu casarea parțială a sentinței și adoptarea unei noi hotărâri în aspectul nominalizat.

Conducându-se de art. 415 al. (1) pct. 1) lit. c) și art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Apelul avocatului Pavel Savițchi în interesele părții vătămate Buhnaci Nina declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 mai 2023, se respinge ca fiind nefondat.

Apelul avocatului Boris Bulbuc în interesele inculpatului Cantu Victor declarat împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Central din 18 mai 2023, se admite, din alte motive decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței, în latura acțiunii civile, și se pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Buhnaci Nina privind încasarea prejudiciului moral de la inculpatul Cantu Victor, se respinge.

În rest, se mențin dispozițiile instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la **13.05.2025**.

Președinte de ședință, judecător

Judecătorii